

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Μετατροπή του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ο.Α.Ε.Π.) στην Ανώνυμη Εταιρεία 'Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων' και κύρωση του Καταστατικού της»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Α. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διάρκης Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Κεφάλαια και αποτελείται από πέντε (5) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄, που φέρει τον τίτλο «Μετατροπή του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων σε Ανώνυμη Εταιρεία» (άρθρο 1), το ιδρυθέν με τον ν. 1796/1988 (Α΄ 152) ν.π.ι.δ. με την επωνυμία «Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων» (Ο.Α.Ε.Π.) μετατρέπεται σε ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων Α.Ε.» και τους διακριτικούς τίτλους «Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων Α.Ε.» και «Export Credit Greece», η οποία εποπτεύεται από τον Υπουργό Εξωτερικών. Με τις διατάξεις του άρθρου 1, υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι η εταιρεία «έχει συσταθεί για την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που έχουν εμπορικό χαρακτήρα», έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, δεν αποτελεί φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, δεν τυγχάνουν εφαρμογής επ΄ αυτής οι διατάξεις των ν. 3429/2005 (Α΄ 314), 4013/2011 (Α΄ 204), 4270/2014 (Α΄ 143), 4354/2015 (Α΄ 176), 4412/2016 (Α΄ 147) και 4706/2020 (Α΄ 136), καθώς και η υπ' αριθμ. 33/2006 Πράξη Υπουργι-

2

κού Συμβουλίου (Α' 280), ενώ εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα (άρθρα 20 έως 23 του ν. 4735/2020). Ακολούθως, ορίζεται ότι «[ο]ι υποχρεώσεις της Εταιρείας για συγκεκριμένες δραστηριότητές της, ήτοι από κάθε είδους εγγυήσεις, ασφαλίσσεις, αντασφαλίσεις “μη εμπορεύσιμων κινδύνων” (non - marketable risks), όπως εκάστοτε αυτοί ορίζονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχουν την εγγύηση του [Ε]λληνικού Δημοσίου εφόσον έχει εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η οποία καθορίζει το όριο και τους όρους της εγγυοδοσίας, όπως προμήθεια εγγύησης. Το όριο του πρώτου εδαφίου εξαιρείται από το ετήσιο όριο εγγυήσεων του άρθρου 104 του ν. 4549/2018 (Α' 105)». Περαιτέρω, για την επίτευξη των σκοπών της, θεσπίζεται η δυνατότητα, αφενός, να ιδρύει θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες ή εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες απολαύουν των ανωτέρω εξαιρέσεων, και αφετέρου, να συμμετέχει σε άλλες εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρεμφερείς σκοπούς. Επιπροσθέτως, προσδιορίζεται ότι διέπεται εφεξής από τις ρυθμίσεις του παρόντος, τον ν. 4548/2018 (Α' 104) και το καταστατικό της, όσον αφορά δε την ασφαλιστική δραστηριότητα της εταιρείας, σύμφωνα με την περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4364/2016 (Α' 13), δεν τυγχάνει εφαρμογής η νομοθεσία για τις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Στο Κεφάλαιο Β', που φέρει τον τίτλο «Κύρωση Καταστατικού της Ανώνυμης Εταιρείας», παρατίθεται, υπό το άρθρο 2, το καταστατικό της Ελληνικής Εταιρείας Εξαγωγικών Πιστώσεων Α.Ε. Ειδικότερα, ορίζεται η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια της εταιρείας, καθώς και η δυνατότητα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, «να ιδρύει υποκαταστήματα, γραφεία ή άλλης μορφής εγκατάσταση σε άλλες πόλεις της Ελλάδας ή της αλλοδαπής» (άρθρο πρώτο έως τρίτο του Καταστατικού). Περαιτέρω, ορίζεται ως σκοπός της Εταιρείας, μεταξύ άλλων, να προσφέρει χρηματοοικονομικά εργαλεία βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων εξαγωγικών πιστώσεων, και να καλύπτει κάθε είδους ενέργειες που συνδέονται με την εξαγωγική δραστηριότητα και τη διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων, των θυγατρικών τους ή συνδεδεμένων με αυτές εταιρειών (συμπεριλαμβανομένων και θυγατρικών ή συνδεδεμένων με αυτές αλλοδαπών εταιρειών), μέσω παροχής, αφενός, ασφαλίσεων, αντασφαλίσεων, συνασφαλίσεων, και αφετέρου, εγγυήσεων (υπό προϋποθέσεις και σε αλλοδαπές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ελληνική οικονομία ή αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα) και αντεγγυήσεων για πολιτικούς, οικονομικούς, εμπορικούς ή άλλους συναφείς κινδύνους, συνδεδεμένους με

3

την ανωτέρω δραστηριότητα. Ορίζεται ότι η Εταιρεία λειτουργεί σύμφωνα με το εθνικό και το ενωσιακό δίκαιο, όπως και τις διεθνείς συμφωνίες που διέπουν τους οργανισμούς ή τις εταιρείες εξαγωγικών πιστώσεων, διευκολύνει την πρόσβαση των εξαγωγικών επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες επαγγελματικής κατάρτισης σε εξαγωγικές επιχειρήσεις, καθώς και στον δημόσιο τομέα, προωθεί την εξαγωγική πολιτική της χώρας, συνάπτει συμβάσεις με χρηματοπιστωτικούς και χρηματοδοτικούς οργανισμούς με έδρα την Ελλάδα ή την αλλοδαπή, καθώς και με αντίστοιχους οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων άλλων χωρών, και, τέλος, δύναται να συνάπτει συμφωνίες με παρόχους υπηρεσιών ανασφάλισης, εμπορικής πληροφόρησης και μεσιτείας. «Δύναται, επίσης, να συνεργάζεται με επιχειρηματικούς και εξαγωγικούς φορείς, επιμελητήρια και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και με τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους φορείς με αντικείμενο ευρωπαϊκά και διεθνή χρηματοδοτικά προγράμματα βοήθειας προς τρίτες χώρες για τους τομείς που αφορούν στην προώθηση των εξαγωγών και στην ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας διεθνώς» (άρθρο τέταρτο του Καταστατικού). Ακολουθως, προσδιορίζονται οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι και το ανώτατο όριο του ποσοστού κάλυψης (έως 95%) της ζημίας ή της υποχρέωσης για την οποία εγγυάται η Εταιρεία (άρθρο πέμπτο του Καταστατικού). Ορίζεται το μετοχικό κεφάλαιο, ο τρόπος υπολογισμού και κάλυψής του, καθώς και το αποθεματικό υπέρ το άρτιο και το ειδικό αποθεματικό της Εταιρείας (άρθρο έκτο του Καταστατικού). Περαιτέρω, ορίζεται ότι, στη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης (στο εξής Γ.Σ.) της Εταιρείας, το Ελληνικό Δημόσιο, ως μοναδικός μέτοχος της Εταιρείας, εκπροσωπείται από τον εποπτεύοντα Υπουργό Εξωτερικών και τον Υπουργό Οικονομικών, και προσδιορίζονται τα της σύγκλησης, της λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων της Γ.Σ. (άρθρο έβδομο του Καταστατικού), καθώς και τα της συγκρότησης, της σύγκλησης, της λειτουργίας, της θητείας (πενταετούς) με δυνατότητα ανανέωσης, των κωλυμάτων, των ασυμβιβάστων και των αρμοδιοτήτων του επταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου (στο εξής Δ.Σ.) της Εταιρείας, του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, των οποίων οι αμοιβές, αλλά και οι αποζημιώσεις των λοιπών μελών, καθορίζονται από τη Γ.Σ. (άρθρα όγδοο και ένατο του Καταστατικού). Θεσπίζονται εκ νέου οι πηγές εσόδων της Εταιρείας, η χρήση τους, καθώς και η δυνατότητα της Εταιρείας «να αποδέχεται και να προβαίνει σε χορηγίες στο πλαίσιο της αποστολής της και για την επιτυχή εκπλήρωση του σκοπού και των στόχων της» (άρθρο δέκατο του Καταστατικού). Ορίζεται ότι παρέχεται εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, εφόσον εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που καθορίζει το όριο και τους όρους της εγ-

4

γυοδοσίας, για την κάλυψη των υποχρεώσεων της Εταιρείας λόγω παροχής κάθε είδους εγγυήσεων, ασφαλίσεων, αντασφαλίσεων «μη εμπορεύσιμων κινδύνων» (non-marketable risks), όπως εκάστοτε αυτοί ορίζονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα (άρθρο ενδέκατο του Καταστατικού). Ακόμη, μεταξύ άλλων, ρυθμίζεται η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού (και σε θέσεις ευθύνης) και τα θέματα σχέσης εργασίας του προσωπικού της Εταιρείας και των θυγατρικών της (με συμβάσεις ι.δ.α.χ., ι.δ.ο.χ., έμμισθης εντολής, έργου, μίσθωσης ανεξάρτητων υπηρεσιών), τίθεται εξουσιοδοτική διάταξη έκδοσης Κανονισμού Προσωπικού και Αποδοχών, αλλά και αντίστοιχων κανονισμών των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και η εξαίρεση του προσωπικού της Εταιρείας από το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το προσωπικό του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα (άρθρο δωδέκατο του Καταστατικού). Επίσης, ορίζεται ότι με απόφαση της Γ.Σ. της Εταιρείας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. της, «εγκρίνονται οι Κανονισμοί: α) Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας, β) Προσωπικού και Αποδοχών, γ) Προμηθειών, και δ) Εσωτερικού Ελέγχου», θεσπίζεται το εύρος των αντικειμένων που ρυθμίζουν, και παρέχεται η αντίστοιχη δυνατότητα και στις θυγατρικές εταιρείες. Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι με τον Κανονισμό Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας συνιστάται τριμελής Επιτροπή Ελέγχου και θεσπίζονται οι αρμοδιότητές της, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα (άρθρο δέκατο τρίτο του Καταστατικού). Περαιτέρω, ρυθμίζεται το ζήτημα της διάθεσης των διαχειριστικών πλεονασμάτων της Εταιρείας για συγκεκριμένους σκοπούς, της διάρκειας της εταιρικής χρήσης, της κατάρτισης και έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της, καθώς και του τακτικού ελέγχου της (άρθρα δέκατο τέταρτο έως δέκατο έκτο του Καταστατικού). Ορίζεται ότι το νομικό πλαίσιο που διέπει θέματα αναφορικά με διαδικασίες «ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων και εργασιών, παροχής υπηρεσιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων και εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων, ανταλλαγών και πωλήσεων ακινήτων και κινητών πραγμάτων, μισθώσεων, εκμισθώσεων και γενικά παραχωρήσεων χρήσης και κάθε άλλου ενοχικού ή εμπράγματος δικαιώματος σε περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και των θυγατρικών της», θα ρυθμίζεται με κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Γ.Σ. κατόπιν πρότασης του Δ.Σ. της Εταιρείας, ή των θυγατρικών της, αντίστοιχα, «μη εφαρμοζόμενου του ν. 4412/2016 (Α' 147), υπό την επιφύλαξη πάντως των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου» (άρθρο δέκατο έβδομο του Καταστατικού). Ακολούθως, συνιστάται «Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου» από έναν (1) τουλάχιστον εσωτερικό ελεγκτή, και καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ο τρόπος στελέχωσης της, τα κωλύματα και ασυμβίβαστα, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία της

(άρθρο δέκατο όγδοο του Καταστατικού). Τέλος, ρυθμίζεται ο τρόπος λύσης της Εταιρείας, θεσπίζεται, η υποχρέωση τήρησης διαδικασίας εκκαθάρισης, και ορίζονται συγκεκριμένες σχετικές ενέργειες των μελών του Δ.Σ. (άρθρο δέκατο ένατο του Καταστατικού).

Διά του Κεφαλαίου Γ΄, υπό τον τίτλο «Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις» (άρθρα 3-4), ορίζεται, στο άρθρο 3, ότι, μεταξύ άλλων, α) η «Ελληνική Εταιρεία Εξαγωγικών Πιστώσεων Α.Ε.» υπεισέρχεται αυτοδικαίως ως καθολική διάδοχος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του «μετατρεπόμενου» νομικού προσώπου, και σε αυτήν περιέρχονται κατά κυριότητα όλα τα περιουσιακά στοιχεία του ανωτέρω νομικού προσώπου, απαλλασσόμενα από κάθε φόρο, εισφορά ή τέλος (η έκθεση απογραφής καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών των αρμόδιων υποθηκοφυλακείων, και πραγματοποιούνται ατελώς οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές), β) το υφιστάμενο Δ.Σ. και ο Γενικός Διευθυντής εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στον νέο φορέα, έως τον διορισμό νέου Δ.Σ. και Διευθύνοντος Συμβούλου από τη Γ.Σ., οπότε λήγει αυτοδικαίως και αζημίως η θητεία τους, γ) συγκεκριμένες θέσεις μετακλητών υπαλλήλων που προβλέπονται στον Ο.Α.Ε.Π., καταργούνται με την αυτοδίκαιη λήξη της θητείας του απερχόμενου Δ.Σ., δ) το «τακτικό» προσωπικό που υπηρετεί στον Ο.Α.Ε.Π. μεταφέρεται αυτοδικαίως στην Εταιρεία ως προσωπικό της, κατατάσσεται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, και θεσπίζονται ζητήματα μισθολογικών αποδοχών του, ε) ρυθμίζονται ζητήματα αποσπασμένων υπαλλήλων του Ο.Α.Ε.Π. σε τρίτους φορείς, εκκρεμή αιτήματα μετατάξεων από το νέο ν.π.ι.δ., και απαγορεύονται ρητώς αποσπάσεις ή μετατάξεις υπαλλήλων του Δημοσίου προς τον νέο φορέα, στ) το π.δ. 138/2000 (Α' 119) διατηρείται εν ισχύι έως την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 1 σχετικά με το όριο και τους όρους εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, ζ) για την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου και η νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, και, στο άρθρο 4, ότι καταργούνται τα άρθρα 1 έως 20 του ν. 1796/1988 (Α' 152) περί σύστασης του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.

Τέλος, διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ΄, που φέρει τον τίτλο «Έναρξη ισχύος» (άρθρο 5), τίθεται ακροτελεύτιο άρθρο και ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Β. Σύμφωνα με τη διάκριση που ακολουθείται στη θεωρία (βλ., ενδεικτικώς, Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2011, σελ. 341 επ.), σκοπός των δημόσιων εταιρειών — η Ε.Ε.Ε.Π. Α.Ε. είναι ανώνυμη εταιρεία με μοναδικό μέτοχο, κατ' αρχάς, το Ελληνικό Δημόσιο, άρθρο έβδομο

6

παρ. 4 του Καταστατικού — είναι η «πληρέστερη απαλλαγή του φορέα της επιχειρηματικής δραστηριότητας από την εφαρμογή των κανόνων του διοικητικού δικαίου και η πληρέστερη εξομοίωση των όρων της οργάνωσης και λειτουργίας του προς την οργάνωση και λειτουργία παρεμφερών ιδιωτικών επιχειρήσεων» (Επ. Σπηλιωτόπουλος, ό. π., σελ. 368). Η Εταιρεία ιδρύεται με πράξη του νομοθετικού οργάνου (άρθρο πρώτο του Καταστατικού), με αποτέλεσμα να διέπεται από τη συνταγματική αρχή της νομιμότητας και να αναπτύσσει τις δραστηριότητες που της επιτρέπουν οι οριζόμενοι από το άρθρο τέταρτο του Καταστατικού σκοποί (αρχή της ειδικότητας). Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια (άρθρο 1 παρ. 2), η δε οργάνωσή της περιλαμβάνει τρία (3) συλλογικά όργανα, τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, «ανώτατο όργανο αυτής», που «μπορεί να αποφασίζει και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητάς της, όπως προβλέπεται [στις διατάξεις του παρόντος νόμου] και στον ν. 4548/2018», με συνέπεια να ανήκει στη Γ.Σ. το τεκμήριο αρμοδιότητας (άρθρο έβδομο παρ. 1 του Καταστατικού), το επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο και την τριμελή Επιτροπή Ελέγχου (άρθρο δέκατο τρίτο του Καταστατικού), και τρία μονομελή όργανα, τον Πρόεδρο του Δ.Σ., τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και έναν εσωτερικό ελεγκτή. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ορίζονται με απόφαση της Γ.Σ., ήτοι με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών — ως έκφραση της φύσης και της έκτασης της εποπτείας που ασκεί το κράτος στην Εταιρεία. Εξ άλλου, ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. επί πενταετή θητεία αποτελεί εγγύηση της ανεξαρτησίας τους.

Γ. Επισημαίνεται, τέλος, δεδομένης της ευρύτητας των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στην Ε.Ε.Ε.Π. Α.Ε. διά των προτεινόμενων διατάξεων για την εξυπηρέτηση του σκοπού της, το άρθρο 106 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣυνθΛΕΕ) [πρώην άρθρο 86 παρ. 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣυνθΕΚ)], κατά το οποίο, «[τ]α κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες των Συνθηκών, ιδίως προς εκείνους των άρθρων 18 και 101 μέχρι και 109, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες [τα κράτη μέλη] χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα».

II. Ειδικές Παρατηρήσεις

Στον Πίνακα Περιεχομένων, ο τίτλος του Κεφαλαίου Β΄, για λόγους ταυτολογίας, πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «ΚΥΡΩΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ». Επίσης, ο τίτλος του Κεφαλαίου Γ΄ πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του νομοσχεδίου και του καταστατικού

1. Επί της παρ. 5 του άρθρου 1, του άρθρου 2 και της παρ. 6 του άρθρου 3 του νομοσχεδίου

Κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 εδάφιο β΄ του Συντάγματος, επιτρέπεται να ορισθούν, με ειδική και ορισμένη εξουσιοδότηση, ως φορείς άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα της διοίκησης, εφόσον πρόκειται για «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Επισημαίνεται, εξ άλλου, ότι η ευρύτητα της εξουσιοδότησης, της οποίας το περιεχόμενο είναι ορισμένο, ουδόλως επηρεάζει το κύρος της (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 941/2008, 2304/1995 κ.ά.). «Ως ειδικότερα θέματα θεωρούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα» (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 3013/2014, 775, 2150, 2148, 2090/2015, 1804/2017, κ.ά.). Το κριτήριο περί του χαρακτηρισμού ενός θέματος ως «ειδικότερου» ή μη μπορεί να είναι είτε ποσοτικό, σε σχέση με το κύριο αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης, είτε ποιοτικό, συναρτώμενο προς τη σπουδαιότητα του προς ρύθμιση καταλειπόμενου ζητήματος. Εξ άλλου, «οι ανωτέρω ουσιαστικές ρυθμίσεις μπορούν να υπάρχουν τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης» (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 3404/2014, 1749/2016, 705/2020 κ.ά. Βλ., σχετικά, Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδ., 2021, σελ. 223-224 και Α. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 5η έκδ., 2020, παρ. 440). Ως λεπτομερειακά θεωρούνται τα ζητήματα που αφορούν «τη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων», επί κύριων και ουσιωδών ρυθμίσεων που πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη, τεχνικού δε χαρακτήρα είναι τα θέματα που αφορούν τη θέσπιση ρυθμίσεων για τις οποίες είναι κατ' αρχήν απαραίτητη η παρέμβαση τεχνικού οργάνου (βλ. ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999, βλ., σχετικά Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδ., 2021, σελ. 223-224). «Τέλος για το συνταγματικό κύρος της νομοθετικής εξουσιοδότησεως δεν απαιτείται οπωσδήποτε να διαγράφει η ίδια ή με

8

παραπομπή σε άλλη διάταξη νόμου βασικές αρχές και κατευθύνσεις στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να κινηθεί η Διοίκηση κατά την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών» (βλ. ΣτΕ 1125/2020, Ολομ. 3404/2014, 2307/2018).

Διά των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 1 προβλέπεται ότι «[ο]ι υποχρεώσεις της Εταιρείας για συγκεκριμένες δραστηριότητές της, ήτοι από κάθε είδους εγγυήσεις, ασφαλίσεις, αντασφαλίσεις “μη εμπορεύσιμων κινδύνων” (non-marketable risks), όπως εκάστοτε αυτοί ορίζονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχουν την εγγύηση του [Ε]λληνικού Δημοσίου εφόσον έχει εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η οποία καθορίζει το όριο και τους όρους της εγγυοδοσίας, όπως προμήθεια εγγύησης. Το όριο του πρώτου εδαφίου εξαιρείται από το ετήσιο όριο εγγυήσεων του άρθρου 104 του ν. 4549/2018 (Α' 105)». Επίσης, διά των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου), προβλέπεται ότι «[ο]ι υποχρεώσεις της Εταιρείας από κάθε είδους εγγυήσεις, ασφαλίσεις, αντασφαλίσεις «μη εμπορεύσιμων κινδύνων» (non-marketable risks), όπως εκάστοτε αυτοί ορίζονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που παρέχονται σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 4, έχουν την εγγύηση του [Ε]λληνικού Δημοσίου εφόσον έχει εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που καθορίζει το όριο και τους όρους της εγγυοδοσίας». Στην έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης αναφέρεται ότι «[σ]την απόφαση [του Υπουργού Οικονομικών] δεν καθορίζεται πλέον μόνο το ύψος αλλά και οι όροι παροχής εγγύησης, όπως π.χ. η προμήθεια και η διάρκεια». Ακολούθως, διά των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 3 ορίζεται ότι «[τ]ο π.δ. 138/2000 (Α' 119), ως προς την αύξηση του εγγυοδοτικού κεφαλαίου του Ο.Α.Ε.Π., διατηρείται σε ισχύ έως την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 1 του παρόντος για το όριο εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου και τους όρους αυτής». Δοθέντος ότι, στην καταργούμενη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 1796/1988 (Α' 152) οριζόταν ότι «[ο]ι υποχρεώσεις του Ο.Α.Ε.Π από εγγυήσεις ασφαλίσεις και αντασφαλίσεις “μη εμπορεύσιμων κινδύνων” (non-marketable risks), όπως εκάστοτε αυτοί ορίζονται από αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν αυτοδικαίως την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι το όριο που καθορίζεται κάθε φορά με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών», και υπό το φως των ανωτέρω, προβληματισμός γεννάται ως προς το κατά πόσον η παρ. 5 του άρθρου 1, η παρ. 1 του άρθρου ενδέκατου του Καταστατικού (βλ. το άρθρο 2 του νομοσχεδίου), και η παρ. 6 του άρθρου 3, σύμφωνα με τις οποίες, το ό-

ριο και, επιπροσθέτως, οι όροι εγγυοδοσίας του Ελληνικού Δημοσίου, προβλέπεται να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, αποτελούν ειδικότερα θέματα ή λεπτομερειακά ζητήματα και δύνανται να ρυθμισθούν με υπουργική απόφαση, αντί προεδρικού διατάγματος.

2. Επί του άρθρου 2 του νομοσχεδίου

Α. Στο άρθρο πρώτο του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) απαντά ο όρος «συστήνεται», ο οποίος μπορεί να αντικατασταθεί από τον όρο «συνιστάται». Επίσης, δεδομένου ότι το άρθρο αποτελείται από μία παράγραφο, πρέπει να απαλειφθεί ο αριθμός «1».

Β. Δεδομένου ότι στην παρ. 2 του άρθρου δευτέρου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) ορίζεται ότι «[η Εταιρεία μπορεί, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να ιδρύει υποκαταστήματα, γραφεία ή άλλης μορφής εγκατάσταση σε πόλεις της Ελλάδας ή της αλλοδαπής», πλην όμως, στην έκθεση Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, για τη συγκεκριμένη διάταξη αναφέρεται ότι «[έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων και προβλέπεται η δημιουργία γραφείων στην Ελλάδα και το εξωτερικό», χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης η φράση «άλλης μορφής εγκατάσταση».

Γ. Διά της παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι η Εταιρεία «έχει συσταθεί για την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που έχουν εμπορικό χαρακτήρα, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των ν. 3429/2005 (Α' 314), 4013/2011 (Α' 204), 4354/2015 (Α' 176), 4412/2016 (Α' 147) και 4706/2020 (Α' 136), καθώς και η υπ' αρ. 33/2006 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280), εφαρμοζομένων πάντως των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020 (Α' 197). Εφόσον η Εταιρεία δεν αποτελεί φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, δεν εφαρμόζεται ο ν. 4270/2014 (Α'143)». Ακολούθως, στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου τέταρτου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου), ορίζεται ότι «[η] Εταιρεία λειτουργεί σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και τις διεθνείς συμφωνίες που διέπουν τους οργανισμούς ή τις εταιρείες εξαγωγικών πιστώσεων». Δεδομένης της σημασίας της λειτουργίας της Εταιρείας, για λόγους ασφάλειας δικαίου και νομικής σαφήνειας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθεί ότι εφαρμόζεται το εθνικό δίκαιο, πλην των ρητώς εξαιρουμένων διατάξεων και των ειδικών ρυθμίσεων που αναφέρονται στις παρούσες διατάξεις.

Δ. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου έβδομου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου), ορίζεται ότι «[η] τακτική γενική συνέλευση μπορεί να αποφασίσει και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητάς

10

της, όπως προβλέπεται στο παρόν και στον ν. 4548/2018 (Α'104)». Για λόγους νομοτεχνικής σαφήνειας, η αναφορά στους όρους «στο παρόν» πρέπει να διευκρινισθεί.

Ε. Το άρθρο έβδομο του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) φέρει τον τίτλο «[σ]ύγκληση, συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης». Ακολούθως, το άρθρο όγδοο του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) φέρει τον τίτλο «[σ]ύγκληση, συγκρότηση και λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου». Δεδομένου ότι η συγκρότηση προηγείται της σύγκλησης, ορθότερο θα ήταν οι ανωτέρω τίτλοι των άρθρων να τροποποιηθούν ως εξής: «Συγκρότηση, σύγκληση, λειτουργία και αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης» και «Συγκρότηση, σύγκληση και λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου» αντιστοίχως. Ακολούθως, πρέπει να επέλθουν και οι απαιτούμενες τροποποιήσεις των τίτλων των άρθρων στον Πίνακα Περιεχομένων.

ΣΤ. Διά του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου όγδοου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) ορίζεται ότι «[ο]ι αμοιβές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και οι αποζημιώσεις των υπόλοιπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης». Ερώτημα τίθεται ως προς τη διαφοροποίηση της χρησιμοποιούμενης ορολογίας όσον αφορά τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, αφενός, και τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., αφετέρου.

Ζ. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου δωδέκατου του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις συμβάσεις έμμισθης εντολής, έργου και μίσθωσης ανεξαρτήτων υπηρεσιών, προβλέπεται ότι αυτές «διέπονται από τις διατάξεις του κοινού δικαίου». Προφανώς, εννοούνται διά των όρων αυτών οι διατάξεις της κοινής νομοθεσίας.

Η. Σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο του Καταστατικού παρ. 4 (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου), με απόφαση της Γ.Σ. της Εταιρείας, μετά από πρόταση του Δ.Σ., εγκρίνεται, μεταξύ άλλων, Κανονισμός Προμηθειών, με τον οποίο ρυθμίζονται «οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων, εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων και μισθώσεων και κάθε σχετικό θέμα». Ακολούθως, στο άρθρο δέκατο έβδομο του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου), ορίζεται ότι «[ο]ι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, εκτέλεσης έργων και εργασιών, παροχής υπηρεσιών, προμηθειών κινητών πραγμάτων και εξοπλισμού και συναφών εργασιών, αγορών ακινήτων, ανταλλαγών και πωλήσεων ακινήτων και κινητών πραγμάτων

των, μισθώσεων, εκμισθώσεων και γενικά παραχωρήσεων χρήσης και κάθε άλλου ενοχικού ή εμπράγματος δικαιώματος σε περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας και των θυγατρικών της, ρυθμίζονται με κανονισμούς που εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ή των θυγατρικών της αντίστοιχα, μη εφαρμοζόμενου του ν. 4412/2016 (Α' 147), υπό την επιφύλαξη πάντως των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου». Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου, η Εταιρεία συνιστάται «για την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που έχουν εμπορικό χαρακτήρα», χωρίς περαιτέρω αποσαφήνιση στις προτεινόμενες διατάξεις.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. αα' του ν. 4013/2011 [διά των διατάξεων του άρθρου 19 και των παρ.1 και 4 του άρθρου 17 του ν. 4912/2022 (Α' 59) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι μέχρι την έκδοση Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία διορίζονται ο Πρόεδρος και τουλάχιστον έξι (6) Σύμβουλοι της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 348 του ν. 4412/2016 (Α' 147), τα άρθρα 1 έως 10 του ν. 4013/2011 (Α' 204) διατηρούνται εν ισχύ], η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. «[γ]νωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα: αα) Η Αρχή γνωμοδοτεί επί των διατάξεων σχεδίων νόμων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις πριν από την κατάθεση τους στη Βουλή. Αν ο αρμόδιος Υπουργός διαφωνεί με τη γνώμη της Αρχής, η Αρχή δύναται να συγκαλεί συσκέψεις, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της και εκπροσώπων όλων των συναρμόδιων Υπουργείων με σκοπό την ανταλλαγή και σύγκλιση των απόψεων. Στις εν λόγω συσκέψεις η Αρχή και κάθε συναρμόδιος Υπουργός μπορούν να ζητούν τη συμμετοχή ανεξάρτητων τρίτων, ειδικών σε θέματα δημόσιων συμβάσεων. Οι συσκέψεις αυτές πραγματοποιούνται σε διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση της πρόσκλησης της Αρχής στους συμμετέχοντες. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν κωλύει τη συνέχιση της διαδικασίας ψήφισης του σχεδίου νόμου. Αν δεν αρθεί η διαφωνία μεταξύ του αρμόδιου Υπουργού και της Αρχής, στη γνώμη της Αρχής προσαρτάται έκθεση του Υπουργού στην οποία περιλαμβάνεται και ειδική αιτιολόγηση κάθε απόκλισης από το περιεχόμενο της γνώμης. Τα εν λόγω έγγραφα συνοδεύουν τα σχέδια νόμων κατά την κατάθεση τους στη Βουλή και αναρτώνται με επιμέλεια της Αρχής στην ιστοσελίδα της. Σε περίπτωση απόκλισης του σχεδίου νόμου από τη γνώμη της Αρχής, η αρμόδια επιτροπή της Βουλής δύναται να καλεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, σε ακρόαση τον Πρόεδρο της Αρχής».

12

Η εν λόγω γνώμη διατυπώνεται αυτεπαγγέλτως δυνάμει της διάταξης του άρθρου 2, παρ. 2 περ. γ', υποπερ. αα' - γγ' του π.δ. 122/12 (Κανονισμός Λειτουργίας της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), σύμφωνα με την οποία «[σ]την περίπτωση που η Αρχή κρίνει ότι διάταξη σχεδίου νόμου, προεδρικού διατάγματος, άλλης κανονιστικής πράξης ή κανονισμοί λειτουργίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω παραγράφου, αλλά δεν της έχουν κοινοποιηθεί, δύναται και αυτεπαγγέλτως να ασκήσει την κατά περίπτωση γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, ακόμα και αν η σχετική διάταξη, πράξη ή κανονισμός έχει ήδη δημοσιευτεί». Εξ επόψεως δικαίου δημοσίων συμβάσεων, οι πάσης φύσεως νομοθετικές πρωτοβουλίες που άπτονται του τομέα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει, αφενός, να συνάδουν με το γράμμα και το πνεύμα του ν. 4412/2016, αφετέρου, να προκύπτει με σαφήνεια το εύρος των επιτρεπόμενων παρεκκλίσεων και να μην εισάγουν εξαιρέσεις, παρά μόνον στον βαθμό στον οποίο είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη συγκεκριμένου και σαφώς καθορισμένου σκοπού (βλ. Γνώμη Α10/2021 και Α33/2020 που εξέδωσε η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ασκώντας τη σχετική της αρμοδιότητα, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. (αα) του ν. 4013/2011, στις οποίες τίθεται αναλυτικά ο σχετικός νομικός προβληματισμός).

Δεδομένου, εξ άλλου, ότι η εθνική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων έχει ενσωματώσει τις διατάξεις των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών, κάθε παρέκκλιση από τις εθνικές διατάξεις πρέπει, εφόσον κρίνεται σκόπιμη, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας, και δεδομένης της σχετικά πρόσφατης εκτεταμένης τροποποίησης του ν. 4412/2016 προς την κατεύθυνση της απλοποίησης και της ευελιξίας, να μην προσκρούει σε διατάξεις ή γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου που διέπουν το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος, σχετικά με τα ζητήματα που αφορούν ενέργειες διαχείρισης και δικαιώματα επί των ακινήτων της Εταιρείας, σημειώνεται ότι, μεταξύ άλλων, η αγορά ή μίσθωση ακινήτων, ή δικαιώματα επ' αυτών, εξαιρούνται των διατάξεων του ν. 4412/2016, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 10 «Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών (άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)».

Υπό το φως των ανωτέρω, τίθεται, αφενός, ζήτημα συμφωνίας του τίτλου του εν λόγω κανονισμού, ως «Κανονισμού Προμηθειών», με το περιεχόμενό του, αφετέρου, ζήτημα τήρησης της ανωτέρω διαδικασίας.

Θ. Το προτεινόμενο άρθρο δέκατο έκτο του Καταστατικού (βλ. άρθρο 2 του νομοσχεδίου) φέρει τον τίτλο «Ορκωτοί ελεγκτές». Η διάταξη ορίζει ότι «[ο] τακτικός έλεγχος της Εταιρείας λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η δε εκλογή των κατά περίπτωση τακτικών ελεγκτών της αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση». Δεδομένου ότι δεν υπάρχει συνάφεια μεταξύ του τίτλου και του περιεχομένου του άρθρου, πρέπει αυτό να αποσαφηνισθεί.

Ι. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου δέκατου όγδοου του Καταστατικού του άρθρου 2, ορίζεται ότι «[δ]εν μπορούν να ορισθούν ως εσωτερικοί ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθυντικά στελέχη, τα οποία έχουν και άλλες εκτός του εσωτερικού ελέγχου αρμοδιότητες ή συγγενείς των παραπάνω μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας». Εν προκειμένω, για λόγους ασφάλειας δικαίου, σαφήνειας και εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να συμπληρωθεί στο τέλος της προτεινόμενης διάταξης «ή είναι σύζυγοι ή συμβίοι αυτών».

3. Επί των παρ. 4 και 7 του άρθρου 3 του νομοσχεδίου

Α. Στην παρ. 4 του άρθρου 3 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι «[α]ποσπασίες υπαλλήλων του Ο.Α.Ε.Π. προς τρίτους φορείς καταργούνται κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αυτές αφορούν και οι υπάλληλοι επιστρέφουν αυτοδικαίως στην υπηρεσία τους». Θα μπορούσε η πρόθεση «προς» να αντικατασταθεί από την πρόθεση «σε».

Β. Στην παρ. 7 του άρθρου 3 οι όροι «το παρόν» θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από τους όρους «οι παρούσες διατάξεις».

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2022

Η Εισηγήτρια
Μαρία Ανδρονόπουλου
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών